

กระดุกค่าง

Aporosa aurea Hook.f.

วงศ์ PHYLLANTHACEAE

ชื่อพื้นเมือง : กล้วยข้าว, ชีหนอน

ไม้พุ่ม

หรือไม้ต้นสูงได้ถึง 15(24) ม. ใบ กว้าง 2-9.5 ซม. ยาว 6-25 ซม. ประมาณ 3 เท่าของความ กว้าง รูปรีหรือขอบนอยที่เป็นรูปขอบขนานแกมรูปไข่ ปลายแหลมสั้นหรือเรียวแหลม โคนกลมถึงรูปปลีมนกว้าง ขอบไม้จักซี่ฟัน ใบแก่เกลี้ยง และค่อนข้างเป็นเงามัน ทั้งสองด้าน มีต่อมสีเข้ม 1 คู่ที่โคนใบ และมีต่อมรูปจานกระจายอยู่ในภายในงเส้นใบและตามขอบใบ ใบแห้ง สีเขียวอ่อนถึงสีเหลือง เส้นใบข้าง 8-12 คู่ เป็นร่องตื้นด้านบน เส้นใบย่อยเห็นชัดทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.7-3.5 ซม. ป่องที่ปลายทั้งสองด้านชัด หูใบรูปสามเหลี่ยม กว้างประมาณ 2.5 มม. ยาว ประมาณ 5 มม. ร่วงเร็ว ดอกเพศผู้ขนาด 0.7-1 มม. สีเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อยาว 1-1.9 ซม. ออกเป็น กลุ่มแน่น มี 8-10 ดอก ตลอดทั้งช่อ ออกเป็นช่อ 2-7 ช่อ อยู่ด้วยกันตามซอกใบ แต่ละดอกไม่มีก้าน กลีบเลี้ยงมี 4 กลีบ บานแผ่ ยาว 1-1.5 มม. เกสรเพศผู้มี 2 อัน ยาว ประมาณ 0.7 มม. ไม้ผลัดพังกลิบลี้อยู่ ไม่มี รังไข่เป็นหมัน ดอกเพศเมียขนาด 1.8-2.5 มม. ออก เป็นช่อสั้น ยาว 0.2-0.4 ซม. มีดอกแน่นถึง 5 ดอก ออกเป็นช่อดอก 1-3 ช่อตามซอกใบ ดอกมีก้าน สั้นมาก กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบแผ่ออก ยาว 0.7-1.2 มม. รังไข่ 2 ช่อง เกลี้ยง ยอดเกสรเพศเมียแฉกเป็นง่ามเล็ก ยาวประมาณ 0.5 มม. ผลขนาด 0.8-1.3 ซม. สีแดงอมม่วง กลม ปลายไม่เป็นจงอยหรือโคนแคบ เกลี้ยง เปลือกบาง ไม่มีเนื้อ เมื่อแก่แตกออกเป็น 2 ส่วนเท่ากัน มีแนวกันและมีแกนกลางมีขนคล้ายเส้นไหม เมล็ดขนาด 6-8 มม. เนื้อสีส้ม พบทั่วไปในภาคใต้ ทั้งในป่าเดิมและป่ารุ่นสอง ความสูงได้ถึง 500 ม. มักขึ้นริมน้ำหรือตามชายป่า

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอนด์ ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561.880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

